Redactiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorn: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ɗii
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 236. Brașovŭ, Mercuri 26 Octomvrie (7 Noemvrie) 1888.

Din causa sf. sĕrbători de mâne, ɗiarnlŭ nu va apăre până Joi sera.

Brașovŭ, 25 Octomvrie v.

Noua lege militară a fostŭ presentată în una și aceeașĭ ɗi, 3 Noemvre a. c, camerei unguresci și austriace.

Legea militară creată la 1868 a fostŭ multŭ modificată în cei douĕɗeci de ani din urmă, aducêndu se însemnate schimbări în întregulŭ sistemŭ militarŭ alŭ monarchiei. Înarmările continue ale statelorŭ învecinate și mai alesŭ ale Germaniei au pricinuitŭ aceste schimbări, cari s'au întrodusŭ la 1882 printr'o novelă la lege. La anulŭ 1883 s'a adusŭ o nouă lege pentru armata teritorială (honveɗi, Landwehr), ér în anulŭ trecutŭ s'a mai estinsŭ obligământulŭ militar prin legea pentru glóte, puindu-se sistemulŭ de apĕrare pe nóuĕ base.

Acum terminându-se și alŭ doilea ciclu de ɗece ani, pe care timpŭ a fostŭ adusă legea militară, ea trebue sĕ fiă reînoită pe alți ɗece ani. Guvernulŭ nu s'a mulțămitŭ însĕ de astă dată cu-o reînoire a legei vechi, ci s'a decisŭ pentru o nouă codificare a ei, așa că proiectulŭ presentatŭ parlamentelorŭ din Viena și Pesta se înfățișéză ca o lege militară nouă c'unŭ nou sistemŭ de întregire a armatei.

Până acuma era stabilitŭ contingentulŭ armatei pe piciorŭ de rĕsboiu cu 800,000 ómeni. După noua lege nu se mai mărginesce contingentulŭ la acéstă cifră.

Pentru cei ɗece ani viitori se stabilesce contingentulŭ de recruți pentru armata permanentă cu 103,100 ómeni. Așadér acestŭ contingentŭ în raportŭ cu celŭ de până acuma se măresce cu 7626 ómeni pe fiăcare anŭ. Contingentulŭ de recruți pentru armata teritorială se stabilesce pentru cei ɗece ani următori cu 22,000 ómeni, dintre cari 12,000 se vinŭ pe armata teritorială din Ungaria și 10,000 pe cea din Austria.

Prin urcarea contigentelorŭ de recruți se măresce și numĕrulŭ armatei. In urma nouei legi militare oștirea deja în timpŭ de pace se va înmulți cu 22,878 ómeni, ceea ce va aduce cu sine o corĕspunɗĕtóre urcare a cheltuelilorŭ pentru armată cu 3 milióși câteva sute de mii florini pe fiăcare anŭ.

Nouĕle sarcine, ce se impunŭ dér poporațiunei monarhiei, suntŭ destulŭ de însemnate și devinŭ cu atâtŭ mai apĕsătóre, cu câtŭ noua lege militară conține disposițiuni, cari înăsprescŭ multŭ îndatoririle militare, ce le avea până acuma. Astfelŭ se îgreuéză sarcinele poporațiunei prin întroducerea eserciții lorŭ de arme periodice și pentru reserva auxiliară (Ersatzreserve); apoi prin disposiția ca obligământulŭ militarŭ sĕ se încépă în viitorŭ cu vêrsta de 21 ani și prin disposiția ca mĕsura corporală prevĕɗută până acuma la asentare sĕ se micșoreze (dela 155.4 centimetri, la 155 cent.); mai departe prin înăsprirea acelorŭ disposiții, cari reguléză serviciulŭ voluntarilorŭ pe unŭ anŭ.

In ce privesce pe voluntari vomŭ amintì aici numai cele două înăspriri mai însemnate, adecă oprirea în viitorŭ a tinerilorŭ studenți de a cerceta și prelegerile în cursulŭ anului de voluntarŭ, care are se fiă dedicatŭ numai instrucțiunei militare, și îndatorirea impusă acelorŭ voluntari, cari în anulŭ întêiu nu vorŭ depune cu succesŭ esamenulŭ de oficerŭ, de a mai servì încă unŭ anŭ activŭ.

Se mai înăspresce legea de până acuma prin aceea, că și cei mai puținŭ apți pentru serviciulŭ militarŭ și susțiitorii de familii, până acuma eliberați, vorŭ avé sĕ facă parte de aci încolo din reserva auxiliară; și în fine prin pedepse înăsprite, ce se stabilescŭ contra acelora, cari caută a se subtrage îndatoririlorŭ lorŭ militare.

Guvernulŭ sperézâ, că prin noua lege îi va succede a urca contingentulŭ celorŭ ce suntŭ a se assenta în fiăcare anŭ la 150,000. Poporațiunea monarchiei va trebuì sĕ dea dér în viitorŭ pe anŭ aprópe cu 30,000 ómeni mai mulți pentru sporirea oștirei, ceea ce face a patra parte din ce avea sĕ presteze până acuma.

Amŭ arătatŭ aici numai în trăsuri generale importanța gravă, ce-o are noua lege militară pentru poporațiunea acestei monarchii, din causa nouĕlorŭ jertfe ce il-e impune. Vomŭ analisa în numĕrulŭ viitorŭ mai cu deamĕruntulŭ disposițiunile nouei legi.

Nu mai încape îndoiélă, că cu tóte disposițiile ei apĕsătóre, legea va fi primită de cei din Peșta ca și de cei din Viena.

Câte nu s'au votatŭ și câte nu s'au acordatŭ până acum pentru întărirea forțelorŭ armate ale monarchiei sub presiunea „grelei situațiuni de afară!"

Acéstă situațiune pretinde nouĕ jertfe și popórele sunt contrînse sĕ le aducă. Dér, deși ele nu potŭ schimba o stare de lucruri sub care sufere întréga Europa, trebue ca celŭ puținŭ, în schimbulŭ multelorŭ sacrificii, sĕ li se recunóscă dreptulŭ de a pretinde sĕ fiă tractate mai umanŭ și sĕ fiă respectate în nisuințele lorŭ de cultură, de libertate și de egală îndreptățire națională.

DIN AFARA.

„Românulŭ" a primitŭ o corespondență din Petersburgŭ, în care se ɗice între altele: Décă faptulŭ este adevĕratŭ, și nimicŭ nu mĕ îndretuesce a nu-lŭ crede, Rusia a începutŭ a da unŭ rĕspunsŭ triplei alianțe a puterilorŭ centrale. Dela Marea Albă până la Marea Egeei, Rusia opune o liniă, unŭ zidŭ puternicŭ, tuturorŭ întreprinderilorŭ germane de a germanisa Orientulŭ. Acestŭ resultatŭ trebuia sĕ se producă într'unŭ modŭ fatalŭ. Era evidentŭ că Țarulŭ nu va echipa o flotă întrégă, numai așa de flori de cucŭ, trimițĕnd'o ca sĕ păzéscă țĕrmurile Mărei Negre. Acéstă flotă era destinată de sigurŭ, chiarŭ din prima ɗi, a evalua pe Marea Mediterană, ceea ce însemnéză a contrabalanța influența pavilionului italianŭ și a celui englesŭ.

E vorba ca și Serbia sĕ între în alianța turco-rusă. O mare partidă se jócă acuma în Belgradŭ între Rusia și Germania, representată prin Austria. Ca dovadă este limbagiulŭ celŭ straniu, ca sĕ ɗicemŭ așa, și revoluționarŭ ce-lŭ țìnŭ principalele ɗiare din Petersburgŭ, cu privire la regele Milanŭ. La ori și ce scire, ce ne sosesce din Belgradŭ, articole violente suntŭ rĕspunsurile și îndreptate tóte în contra guvernului sêrbescŭ și mai cu sémă contra regelui Milanŭ care, ɗic ele, e tiranulŭ reginei Natalia, persecutorulŭ Slavilorŭ, aliatulŭ celŭ mai servilŭ alŭ Nemților. Rusia, care a perdutŭ pe Bulgaria, voesce óre acuma sĕ recâștige pe Serbia în loculŭ ei? E de prevĕɗutŭ, că acéstă *mică* afacere de divorțŭ va aduce nisce cataclisme, de locŭ plăcute regelui Milanŭ.

Marina ruséscă se înarméză fórte multŭ. Ea se ocupă pentru momentŭ de a așeɗa în insula Kottline unŭ tunŭ care va cântări 110,000 klgr. și e lungŭ de vr'o 16 metri. Acestŭ respectabilŭ tunŭ va arunca unŭ obusŭ, care va cântări 740 de klgr., ér încărcătura se va face cu 400 klgr. de prafŭ. Unŭ obusŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Luxulŭ florilorŭ.

(Fine.)

Deși dominațiunea florilorŭ câștigă în modŭ constantŭ o splendóre nouă, totuși și feliurile de flori suntŭ supuse, ca și tóte lucrurile din lume, „modei".

Grecii cei vechi iubeau levcojele și narcissele, în Germania au stăpânitŭ timpŭ îndelungatŭ târgurile și pepturile femeesci crinii, rosele și roșmarinulŭ până ce în urmă ajunse tulipanulŭ a fi singurulŭ stăpânŭ peste situațiune, jăfuindŭ tóte busunarele. Totŭ elŭ a ruinatŭ pe Holanda, precum a făcutŭ acésta georgina în Francia.

Astăɗi suntŭ pelargoniile, geraniile, cactuzii, cameliile și azaleele florile de predilecțiune ale lumei elegante. Acestea înfrumsețéză tóte sĕrbătorile nóstre. La baluri strălucescŭ damele nu numai prin giuvaeruri, ci și flori strălucite în colori și profumuri își au cuibulŭ în pĕrulŭ lor, ba acelea flori se încolăcescŭ în totŭ felulŭ împrejurulŭ rochiilorŭ celorŭ prețióse, înflorescŭ pe peptulŭ tuturorŭ femeilorŭ, încunjură pe la gâtŭ vestmintele, și legate în buchete suntŭ purtate de mânile cele mai drăgălașe. Noi le trimitemŭ acasă la iubitele nóstre și nici o ɗi onomastică nu trece fără a se aduce omagii prin flori. Noi le mai purtămŭ în modŭ cochetŭ la gaura bumbului (nasturelui) și onorămŭ pe artistă pentru aria cea frumosŭ cântată cu o plóiă de flori.

Dér esistă și o „artă de a lega florile."

La începutulŭ anilorŭ patruɗeci din veaculŭ acesta au aflatŭ Francesii buchetele așa numite „Champignon" (buchetŭ în formă de ciupercă), care concedeau ordinarea cea mai artificială a florilorŭ, fixându-se florile de sîrme lungi și așeɗate după placŭ una lângă alta. Cu ajutorulŭ acestorŭ sîrme se facŭ din flori buchete fantastice de totŭ felulŭ, cari servescŭ de daruri ideale; așa pentru cântărĕță se facŭ lire de flori, pentru învĕțați folianți ca flori, cornulŭ abundanței, vase etc. In timpulŭ mai nou s'au aflatŭ perinuțele pentru flori, constătătóre din mușchiu, care ofere o basă destulŭ de solidă. Mai multŭ însĕ de câtŭ tóte formele cele artificiale, spre cari se întrebuințéză florile cele mai rări și mai prețióse, ne va înveseli în totdéuna buchetulŭ celŭ micuțŭ de ghiocei, viorele și lăcrămióre ce ni-lŭ oferesce în timpulŭ prea frumosŭ alŭ primăverei pe la cornurile stradelorŭ câte o fetișóră drăgălașe de pe la sate.

Florile artificiale au de a-și mulțumi originea lorŭ surorilorŭ pie. In mânăstirea călugărițelorŭ din Italia se pregăteau până pe la finea seculului alŭ 18-lea din hârtiă, pergamentŭ séu din alte materii îmlădióse flori artificiale pe cari le întrebuințau cu diligință spre întrumsețarea altarelorŭ și spre încununarea statuelorŭ și icónelorŭ sfinte. De atunci încóce și-au căpătatŭ florile așa numite „din Italia", ce se pregăteau din cojile gogóșelorŭ dela vermii de mĕtase, pretutindenea în Europa unŭ renume mare, servindŭ ca ornamentŭ elegantŭ și alesŭ pentru dame. De sine se înțelege, că fabricațiunea florilorŭ de Veneția nu se mărginesce numai la fabricarea acestui soiu de flori artificiale, ci și la alte soiuri din cari se trimitŭ prin tótă Italia, ba încă se exportéză în streinătate vagóne întregi.

Cu ocasiunea cercetării orașului Veneția, am făcutŭ o visită pe la fabricele de flori. De abia a luatŭ cineva chocolada la Florianŭ de pe piața S. Marcu, și se și presentéză acolo streinului așa numitulŭ „ciceron" oferindu-se de conducĕtorŭ la fabricele „cele mai renumite" unde se pregătescŭ „florile artificiale cele mai prețióse". Acele fabrici ocupă douĕ caturi și parterulŭ de la edificiile cele întunecóse și vechi ale Frezzari-ei și ocupă în salele lorŭ mai multe sute de cusătorese, pe când depositele ocupă parterulŭ. In tóte dulapurile de sticlă se potŭ vedé productele cele mai amăgitóre ale artei, care se parŭ că au furatŭ dela natură colorile cele mai strălucitóre și mai bogate precum și profumulŭ celŭ mai îmbĕtătorŭ. Căci aceste flori suntŭ înmuiate adeseori în parfumŭ, menite fiindŭ a ne înșela organele nóstre mirositóre, întocmai precum ne înșélă lustrulŭ celŭ strălucitorŭ alŭ acestorŭ fabricate ochii noștri. Aici potŭ fi îndestulite dorințele cele mai extravagante ale streinilorŭ, cari voescŭ a duce acasă câte ceva deosebitŭ. In salele superióre ale caturilorŭ locuescŭ lucrătórele, cari pregătescŭ cu degetele lorŭ cele dibace figuri într'adevĕr fabulóse. Căci la fabricarea florilorŭ artificiale de mare prețŭ se recere totŭ numai lucru de mână și valórea acestor flori atêrnă numai dela dexteritatea și gustulŭ fetelorŭ îmbrăcate câtŭ se póte

în fontă va costa 550 fr. și unŭ obusŭ de oțelŭ mai bine de 22,000 francĭ.

*

„Times“ din Londra e informatŭ din *Zanzibarŭ* cu data de 1 Noemvre n., că *corveta germană „Sopyic“ a bombardatŭ* la 31 Octomvre satulŭ Vhindi din nordŭ de Bogomoyo, din causă că locuitorii lui au datŭ revoltațilorŭ din Bagomoyo arme, munițiunĭ și sclavĭ înarmațĭ în contra Germanilorŭ de acolo. Marinarii au debarcatŭ și au prefăcutŭ satulŭ în cenușe.

SCIRILE ȘILEI.

Scimŭ că la propunerea orașului Cașovia, representanții orașelorŭ libere r. au ținutŭ o conferență comună în Budapesta pentru a se înțelege în causa *rĕscumpĕrărei regalielorŭ*. Despre resultatulŭ acestei conferințe scrie „K.-r“. că a fostŭ peste mĕsură slabŭ. Nu avea nicĭ unŭ programŭ de lucrare, cei mai mulțĭ dintre oratorĭ au pășitŭ care de care cu planurĭ deosebite, așa că a fost greu a ajunge la o înțelegere. Când însĕ cu chiu cu vai au pututŭ sĕ ajungă și ei la o hotărîre, atuncĭ își aduseră aminte că nicĭ nu au dreptulŭ de a aduce o hotărîre, séu de a trimite vre-o adresă cătră guvernŭ séu cătră dietă, de vreme ce spre a pute face acésta nu aveau mandatulŭ necesarŭ din partea respectivelorŭ orașe. In fine au ajunsŭ la conclusiunea nerealisabilă, ca statulŭ sĕ lase nerĕscumpărate regaliele orașelorŭ libere regescĭ; în scopulŭ acesta au compusŭ unŭ memorandŭ, care însĕ de fapt nu este memorandulŭ numitelorŭ orașe, deórece ele n'au avutŭ nicĭ unŭ representantŭ oficiosŭ la acea conferență. Acum, șice „K-r“, se pregătescŭ sĕ facă o asemenea demonstrațiă neisprăvită și orașele cu magistratŭ organisatŭ. La inițiativa orașului Zalaegerzseg se ține la 6 Noemvre în Budapesta o conferență a representanțilorŭ tuturorŭ orașelorŭ din țéră cu magistrate organisate. Nicĭ pentru acéstă conferență nu s'a stabilitŭ însĕ înainte unŭ programŭ de lucrare și suntŭ semne, că resultatulŭ nu va fi mai bunŭ ca alŭ conferenței de mai susŭ.

*
* *

D-lŭ *Duca*, directorulŭ căilorŭ ferate române, a fostŭ primitŭ în audiență de cătră ministerulŭ de comerțŭ austriacŭ, căruia a declaratŭ, în numele guvernului românŭ, că drepturile acționarilorŭ liniei Cernăuțĭ-Iașĭ vorŭ fi pe deplinŭ ocrotite și că secvestrarea este o mĕsură curatŭ administrativă.

*
* *

„Revista Politică“ scrie: *„Priorulŭ dela St. Mitropoliĭ din Suceavă*, d-lŭ Em. El. Ciuntuleacŭ, a oferitŭ 50 fl. cu scopŭ, ca la ocasiunea jubileului de 40 anĭ de domnire a Maestățiĭ Sale împĕratulŭ nostru sĕ se împărțéscă între studenții sermanĭ ort.-or. dela gimnasiulŭ din Cernăuțŭ. Prea Cuc. Sa a mai dăruitŭ și pentru „Șcóla română“ din Suceavă asemenea 50 fl. Ce bine-ar fi pentru noi, când și ceialalțĭ dignitarĭ, carĭ îĭ avemŭ, ar lua esemplu dela tĕnĕrulŭ Priorŭ“.

*
* *

Patriarchulŭ sêrbescŭ Germanŭ Angyelicĭ 'șĭ-a depusŭ demisiunea în mânile sinodului episcopescŭ ce se adunase în Carlovițŭ, ca sĕ alégă unŭ episcopŭ pentru diecesa Pakrațului. Ca motive se dau vêrsta înaintată și starea bolnăviciósă a Patriarchului. Comisarulŭ guvernului la sinodŭ, fișpanulŭ Nicolicĭ, declară, că nu póte primi demisiunea șĭ episcopiĭ rugară pe Patriarchulŭ sĕ rĕmână în fruntea hierarhiei. In casŭ când acesta ar stărui pe lângă hotărîrea sa, guvernulŭ ungurescŭ se va afla într'o perplexitate nu tocmai neînsemnată.

*
* *

Intre *viriliștii* comitatului *Sibiiu* se află: I. Presfinția Sa Metropolitulŭ Miron Romanulŭ, Dumitru Moldovanŭ consiliarŭ alŭ curții în pensiune, Ionŭ Drăganŭ notarŭ r. (Sebeșŭ), Ionŭ Rĕcuciu proprietarŭ (Sĕliște), Nicolae Vidrighinŭ proprietarŭ (Reșinarŭ), Dumitru Rĕsoiu propr. (Săliste), Dr. Aurelŭ Brote direct. „Transilvaniei“, Ionŭ Preda advocatŭ, Pavelŭ Dunca consil. gub. în pensiune, Ionŭ *Onițŭ* comerciantŭ (Mercurea), Teodorŭ Munteanŭ propr. (Rĕșinarŭ), Ionŭ Hanea direct. seminarialŭ, Iacobŭ Arseniŭ propr. (Gurariu). Suplențĭ: Dr. Octavianŭ Rusu advocatŭ, Partenie Cosma direct. „Albinei“, Neculae Hudițeanŭ agricultorŭ (Topîrcea).

*
* *

Reuniunea rom. catolică de binefacere din locŭ va da Sâmbătă în 10 Noemvrie n. c. în sala hotelului Nr. 1, pentru ajutorarea copiilorŭ săracĭ cu îmbrăcăminte, unŭ *concertŭ* urmatŭ de danțŭ, cu concursulŭ d-lui profesorŭ *Popovicĭ* și alŭ mai multorŭ diletanțĭ. Programulŭ e alesŭ și promite o fórte plăcută petrecere. Considerândŭ, că e vorba de unŭ scopŭ de binefacere, e de doritŭ a fi bine cercetatŭ concertulŭ. Prețurile locurilorŭ: cercle 1 fl. 50 cr, locŭ numerotatŭ 1 florinŭ.

*
* *

Dela posta din Rădăuțŭ în Bucovina *s'au defraudatŭ* în timpulŭ din urmă mai multe mii de fl. Ca defraudanțĭ suntŭ în prepusŭ treĭ inșĭ și anume: administratorulŭ poștei *Alf. Srkal* și asistenții *R. Renelt* și *N. Slusariuk*. Tustreĭ amploiații aceștia suntŭ deja închișĭ la tribunalulŭ din Suceava.

Metodŭ de propagandă rutĕnă.

„Cetimŭ în „Revista Politică“ cu data Suceava 1 Noemvre n.:

In Mologhia, satŭ apróре de Cernăuțĭ, locuescŭ treĭ părțĭ de Românĭ, o parte de Rutenĭ și una de Nemțĭ. Tustrele națiile acestea locuescŭ părțĭ deosebite ale satului și suntŭ câtŭ se póte de compacte. De multe orĭ însĕ se rătăcesce câte unŭ Românŭ séu Româncă prin cotulŭ Rutenilorŭ și viceversa. In asemenea casŭ soțulŭ românŭ séu soția română deprinde numai decâtŭ limba rutenă. Fórte rarŭ însĕ se'ntĕmplă acésta și la soții de naționalitate rutĕnă. Unŭ asemenea însurățelŭ, pe care sórtea fatală l'a aruncatŭ în cotulŭ Rutenilorŭ, merge într'o Duminecă la unŭ preotŭ tinĕrŭ într'o afacere. Preotulŭ, între multe altele, ilŭ întrebă și acestea: „D'apoi bine, bade Simióne, la vĕrulŭ D-tale este adĭ parastasŭ, masă mare, cum se face că d-ta nu te-ai dusŭ la elŭ? Astădĭ e doră Duminecă, ai fi avutŭ destulŭ timpŭ sĕ te ducĭ!“ — „D'apoi, Domnule părinte, — rĕspunde badea Simionŭ, — cine dintre noi Rușii s'ar înjosi sĕ mérgă la unŭ Moldovénŭ la mésă! Altŭ ceva decâ m'ar fi poftitŭ unŭ Rusŭ, la elŭ mĕ duceamŭ cu dragă inimă, căcĭ la mésa unui Rusŭ și Dumnedeu șede, bea și mănâncă cu plăcere, pe când la unŭ Moldovénŭ nu!... „Și cine țĭ-a spusŭ d-tale acestea?“ — întrebă tinĕrulŭ preotŭ plinŭ de mirare!... „Cine sĕ-mĭ spună,.... spusu-mĭ-au ei mai mulțĭ domnĭ“-..

Și omulŭ crede în spusa Domnilorŭ...

Corespondența „Gaz. Trans.“

Șomcuta-mare, Noemvre 1888.

Onorată redacțiune! De mulțĭ în multe forme e sedusŭ astădĭ bietulŭ poporŭ muncitorŭ, încâtŭ nu e nicĭ o mirare, decâ singurŭ elŭ, poporulŭ, nu mai scie în cine sĕ se mai pótă încrede. Vorbindŭ cu opincarulŭ și începêndŭ a-țĭ spune din pățaniile sale, d. e. cu împrumutulŭ dela cutare casă de păstrare, cu cutare causă procesuală, cu sarcinile grele și multe impuse pe umerii sĕi etc., când le audĭ tóte acestea, țĭ-se face pĕrulŭ în capŭ măciucă, cugetândŭ, că óre în ce lume mai trăimŭ?

Și încă acestea nu suntŭ destule, căcĭ de unŭ timpŭ încóce s'au mai pornitŭ asupra poporului unŭ feliu de lăcuste; înțelegŭ agenții unorŭ băncĭ strĕine de asigurare, carĭ agențĭ, în șiua mare, vĕdêndŭ cu ochii, ducŭ pe bietulŭ țĕranŭ în ispită și étă cum:

Nisce perciunațĭ, Dumnedeu scie de pe unde, câte 2—3 la olaltă, cutrieră satele, corumpêndŭ pe primarŭ (ba de multe orĭ și pe notarŭ) dându-le câte 2—3 pițule dela fiă-care ofertŭ de asigurare; apoi blemŭ cu unŭ juratŭ orĭ senatorŭ din casă în casă, parte poruncindŭ, parte cu feliurite promisiunĭ îndemnândŭ la asigurare. Lĭ-se spune bieților, că cei asigurațĭ capĕtă banĭ dela respectiva bancă fără usură (camĕtă) împrumutŭ; că nu trebue sĕ plătéscă premiu de asigurare decâtŭ unŭ bagatelŭ de câțĭ-va crucerĭ ș. a.

După unŭ timpŭ de umbletŭ, mai cu sémă décă e di de sĕrbătóre, se abatŭ pe la Iczik prin cârcĭmă, unde cu glaja (sticla) plină de rachiu se încheiă ofertulŭ spunêndu-i-se omului numai jumĕtate din prețulŭ premiului de solvitŭ. Ofertulŭ pregătitŭ în sensulŭ statutelorŭ se trimite Direcțiunei, care apoi la timpulŭ sĕu ajunge în procesŭ cu bietulŭ omŭ, éră agentulŭ nu'i mai pórtă de grije, se duce pe icĭ încolo, sĕ mai amăgéscă pe alții în alte părțĭ.

Pe aicĭ suntŭ casurĭ, că astfeliu de procese — și încă multișóre — au ajunsŭ stadiulŭ esecuțiunei, făcêndu-se spese destule. Mĕ mirŭ, cum de se potŭ tolera din partea organelorŭ competinte astfelŭ de înșelăciunĭ și abusurĭ.

Ar fi de doritŭ, ca toțĭ cărturarii noștri, mai cu sémă preoții și invĕțătorii sĕ lumineze poporulŭ românŭ spunêndu'i că asigurațiunile suntŭ fórte bune și folositóre orĭ și cui; numai că acelea sĕ le facă la ómenĭ cunoscuțĭ și la societățĭ bune, care 'șĭ au agențĭ stabilĭ mai în tóte ținuturile și care suntŭ societățĭ solide în tótă privința, ér nu la societățĭ, care vêndŭ moșiile ómenilorŭ lăsându'i pe drumurĭ întocmai cum îĭ lasă foculŭ.

Cei ce vorŭ face acésta, afle că ferescŭ pe bietulŭ poporŭ de înșelăciunĭ, și prin acésta 'șĭ împlinescŭ una dintre datorințele lorŭ. X.

Literatură.

Niță Dragă, schiță din viéța unui muncitorŭ, de I. C. Panțu, a eșitŭ în broșură de 73 pagine octavŭ, cu prețulŭ de 20 cr.

Logofĕtulŭ Mateiu, novelă de acelașŭ autorŭ, o broșură de 105 pagine octavŭ, cu prețulŭ de 40 cr.

Amêndouĕ novelele se află de vêndare la libraria N. I. Ciurcu în Brașovŭ.

Intêmplări diferite.

Condamnarea revoltațilorŭ din Ilova. Scimŭ, că în arestulŭ din Ilova, comi-

---

mai modestŭ, care aparŭ atâtŭ de bolnăviciόse și care ședŭ la mesele cele lungĭ sorbindŭ pulverea cea stricăciósă sănĕtății a materiei lorŭ colorate întrebuințate la producerea florilorŭ artificiale. Acéstă dexteritate și acestŭ gustŭ nu'lŭ póte înlocui nicĭ o mașină.

In secululŭ trecutŭ ce-i dreptŭ, că a aflatŭ unŭ Elvețianŭ o mașină pentru tăiatulŭ frundelorŭ, dér acésta este întrebuințată numai pentru frunde micuțe, așa d. e. pentru hyacinthe, lăcrĕmióre ș. a. La producerea frundelorŭ celorŭ mai marĭ suntŭ preferite formelorŭ corecte, ce nu corĕspundŭ totdéuna naturei, formele neregulate ce le producŭ fórfecile cusătoreselorŭ. Țesĕturile frundelorŭ obținŭ în alte fabricĭ o altă pregătire. Fórfecile și celel'alte instrumente ale cusătoreselorŭ, téscurile, care producŭ în modŭ fidelŭ nervii frundelorŭ, suntŭ construite în modŭ cu totulŭ particularŭ. Lucrările ce suntŭ împreunate cu fabricarea florilorŭ suntŭ cele mai diferite și suntŭ îngrijite de cătră diferitele lucrătóre. Așa d. e. în o sală se pregătescŭ esclusivŭ numai cotórele florilorŭ și códele frundelorŭ; în o a doua sală se vĕrsă din cêră fructe de totŭ feliulŭ, precum fragĭ, cerașe, strugurĭ etc., care se amestecă adeseorĭ printre frunde și florĭ la o altă masă deosebită se fabrică numai stamine; alte sale suntŭ menite pentru producerea mugurilorŭ, în o altă sală spațiósă se producŭ lucrurile de sticlă, căcĭ nu tóte fructele suntŭ produse din cêră; cu deosebire fragile suntŭ mai totdéuna din sticlă. Lucrătórele cele mai îndemânatice orînduescŭ frundele la florĭ și florile în buchete, cununĭ și ghirlande. Este fórte interesantŭ a observa acéstă lucrare.

Veneția și Italia de multŭ nu mai au nicĭ unŭ monopolŭ asupra fabricațiunei florilorŭ; cu fabricarea florilorŭ artificiale se ocupă deja și în Francia și Germania în o mĕsură fórte mare. Parisulŭ avea înaintea rĕsboiului din anulŭ 1870/71 câte 15,000 de lucrătóre ocupate cu fabricarea florilorŭ, artificiale și exporta în totŭ anulŭ florĭ de acestea în valóre de câte 25 milióne de francĭ. Dela rĕsboiu încóce se pare că a suferitŭ fabricarea florilorŭ, în urma concurenței germane fórte, multŭ. Anume fabricele berlineze producŭ adevĕrate capo-d'opere artificiale, ocupândŭ terenŭ din ce în ce mai multŭ. In Viena se bucură florile cele prea frumóse, amăgitóre, dér artificiale, ale contesei Baudissin de unŭ renume fórte mare; ea produce plante exotice de totŭ feliulŭ pentru decorarea odăilorŭ, gardurĭ întregĭ de iederă, lucru de sine înțelesŭ că tóte „nevesțejite“.

Cu plantele frundóse se împretinescŭ și acelea, carĭ de altmintrelea nu potŭ câștiga de locŭ gustulŭ florilorŭ așa numite „fără sufletŭ“. Firesce că fiăcăreĭ arte îĭ este trasă granița. Căcĭ cine póte imita d. e. flórea ederei, care se închide când se revarsă radele sórelui asupra ei, desfăcêndu'șĭ potirulŭ ei numai luminei celei palide a lunei? Cine póte imita mimosa carea își închide tremurândŭ frundele dela flóre când se întêmplă de este atinsă de vre-unŭ obiectŭ? Până unde ajunge însĕ arta, ea trebue sĕ servéscă, dimpreună cu natura, luxului celui grozavŭ, pe care noi ómenii modernĭ îlŭ manifestămŭ față cu florile. Mii și érășĭ mii de ómenĭ lucră din anŭ în anŭ numai pentru elŭ până ce într'aceea primăvéra, fermecătórea cea mare, își revarsă darurile sale abundante din cornulŭ îmbelșugărei neîntreruptŭ.

G...l...e. trad. de

Valeriu Florianŭ.

Poesii poporale.

Culese de *Iuliu Moldovanŭ.*

Scii ura din ce se face?
Din omulŭ care totŭ tace,
Țipă-o buză peste alta
Eată că ura e gata.

*

Maică măiculița mea,
De țĭ-a fostŭ dragă lumea,
După urîtŭ nu mĕ da;
Decâtŭ cu urîtŭ în casă,
Mai bine cu bólă 'n ósă,
Din bólă maica mĕ scóte,
Dér din urîtŭ nu mĕ póte.

*

Dragŭ îmĭ e prunulŭ cu prune
Și omulŭ cu vorbe bune.
Mi-i urîtŭ pĕrulŭ cu pere
Și omulŭ cu vorbe rele.

*

Bădișorŭ cu pĕrŭ sucitŭ,
Ședĭ la noi dĕc'ai venitŭ.
Nu am venitŭ ca sĕ ședŭ,
Ci am venitŭ sĕ te vĕdŭ.

*

Bădișorŭ cu șése boi,
Ce nu vii séra la noi?
Celŭ ce are num'o vacă
Nicĭ o séră sĕ nu trécă.

*

Urîtu-mĭ e omulŭ prostŭ,
Că mĕ 'ntrébă unde-am fostŭ;
Magă bine-ar putea sci,

tatulŭ Trencinŭ unde se află închişĭ, ca la 600 de criminaliştĭ, s'a urḍitŭ în véra acésta unŭ complotŭ de către cei mai periculoşĭ criminalişti contra directorului închisórei, care era fórte rigurosŭ cu ei. Inainte de a se esecuta însĕ complotulŭ, isbucnì o rescólă în atelierulŭ de lucru alŭ arestanţilorŭ. Arestanţii, înarmaţĭ cu cuţitele, se înhăţară la luptă cu păzitorii arestului, dintre carĭ pe unulŭ îlŭ străpunseră cu cuţitele. Numai întrevenirea miliţiei a pututŭ pune capĕtŭ acestei revoluţii, care a duratŭ mai multe óre. Asupra acestorŭ arestanţĭ s'a adusŭ următórea judecată: Arestanţii Toth Pörge Imre şi Iovicza György, condamnaţă pe viéţă, ca părtaşĭ la crima de omorŭ, a grelei vătĕmărĭ corporale şi la crima revoltărei contra autorităţilorŭ s'au condamnatŭ la câte 5 anĭ închisóre grea, întunecósă şi singuratică. avêndŭ sĕ ajuneze câte 2 ḍile, în fiă-care sĕptĕmână. Condamnarea lui Rostassy Jozsef la 15 anĭ închisóre se ridică la 17 anĭ pentru crima participărei la omorŭ. Arestantulŭ Vass Sándor, condamnatŭ la 15 anĭ, pentru participare la crima omorului, pentru încercare de omorŭ în trei rêndurĭ, pentru crima grelei vătĕmărĭ corporale şi pentru revoltare contra autorităţii a fostŭ condamnatŭ la mórte prin ştrengŭ. Condamnările acestea au produsŭ o sensaţiă durerósă asupra tuturorŭ arestanţilorŭ colegĭ, carĭ, după cum se esprimà condamnatulŭ la mórte Vass, toţĭ se iubescŭ unii pe alţii, fiindcă toţĭ suntŭ nefericiţĭ. Condamnaţii au însinuatŭ recursŭ. — E aspră sentinţa nu numai asupra celui condamnatŭ la ştreng ci şi a celorŭ doi dintâi, căcĭ a nu vedé lumina 5 anĭ de ḍile, decâtŭ câte-o óră pe ḍi; a nu puté sĕ védă şi se schimbe o vorbă cu nicĭ unŭ omŭ, pururea la întunerecŭ şi închisŭ într'o cameră strîmtă, unde nicĭ sĕ se misce nu potŭ: acésta este unŭ chinŭ, abia suportabilŭ pentru o fiinţă vieţuitóre. Décă condamnaţii nu vorŭ perì, vorŭ trebui sĕ nebunéscă, orĭ celŭ puţinŭ lumina ochilorŭ vorŭ avé sĕ şĭ-o pérdă în acelŭ arestŭ.

Focŭ. In Ţapu, comit. Albei de josŭ, locuitorulŭ de acolo Ilie Dancu a suferitŭ prin focŭ o pagubă de 142 fl.

Vinarsŭ séu rachiu.

(Prelegere publică dela mediculŭ Petru Argintariu. Din cartea „Merinde dela şcólă", de Dr. *Georgiu Popa.*)

(Urmare).

Cu afacerea inimei, trecemŭ acum la consecinţele indirecte séu mijlocite din vinarsŭ. Sciţĭ, că inima reguléză viéţa, şi se recere sĕ bată rarŭ ca sĕ trăimŭ lungŭ; rarŭ şi linŭ sĕ-şĭ implinéscă funcţiunea de contragere în procesulŭ respiraţiunei séu alŭ resuflării. Décă inima a întratŭ în degeneraţiune de rĕulŭ grăsimei, va fi constrînsă într'unŭ minutŭ a se contrage de 100—120 de orĭ, în locŭ de 60—80 de orĭ. Acésta ni spune dela sine, că viéţa se scurtă. Se presupunemŭ o inimă sănĕtósă; la o viéţă de 70 de anĭ, va efeptuì 3000 de milióne de contragerĭ şi relasărĭ. Décă grăsimea din vinarsŭ va constrînge acea inimă, începêndŭ din anulŭ 20 alŭ etăţei, se efeptuéscă 120 de contragerĭ în locŭ de 80 la minutŭ, omulŭ acela va trăi numai 53 de anĭ. Purtătoriulŭ acelei inimĭ degenerate va înbĕtrânì curêndŭ, va cunósce de timpuriu tóte greutăţile bĕtrâneţelorŭ, va perde celŭ puţinŭ unŭ pătrarŭ din viéţa sa. „Tóte beuturile spirtuóse, adecă destilate — a ḍisŭ încă Hufeland — orĭ ce nume ar purta, scurtă viéţa. Ce bé omulŭ, e focŭ fluidŭ, rîu de focŭ. In modŭ înspăimêntătorŭ grăbesce şi acceleréză decurgerea vieţei."

In Anglia, sociătăţile de asecuraţiune pentru viéţă au făcutŭ asĕmĕnare între cei ce béu vinarsŭ şi cei ce trăescŭ fără de elŭ. Cifra de mortalitate e multŭ mai mare la beutorĭ. Anume, dela 21—40 de anĭ, morŭ dintre beutorĭ, de ḍece orĭ mai mulţĭ; dela 41—60 de anĭ de trei orĭ, éră peste 60 de anĭ — etate ce rare-orĭ o ajungŭ beutorii — morŭ de dóuĕ orĭ mai mulţĭ dintre cei ce béu vinarsŭ, de cum dintre cei ce vieţuescŭ fără spirtuóse.

Intre consecinţele indirecte din vinarsŭ, caută sĕ înşirămŭ cercustanţa, că verĭ ce morburĭ, câtŭ de micĭ, décă vinŭ asupra beutorilorŭ, se vindecă cu greu, conducŭ a dese orĭ la mórte. E aprindere de plumânĭ, frângere de picióre, atacŭ de nervĭ, sclintire, morbŭ lipiciosŭ, arsură séu rană mică pe pele, tóte suntŭ mai periculóse pentru beutorĭ. De câte orĭ vine o epidemiă, unŭ morbŭ lipiciosŭ, mai ântêiu pe beutorĭ ni-i cercetéză. In Prusia s'au adunatŭ date statistice despre victimele colerii, dintre anii 1831—1867. Ele vorbescŭ luminatŭ, că mortalitatea în singuraticile provincii şi oraşe a crescutŭ în proporţiune cu consumulŭ de spirtuóse. Vorbindŭ respicatŭ, beutura este însaşĭ o epidemiă, ce neîntreruptŭ pretinde victime, de întrece tóte epidemiile.

Altă urmare mijlocită dela vinarsŭ este, că slăbesce energia în corpŭ şi în spiritŭ. Beutoriulŭ se opune la verĭ ce ocupaţiune regulată, încunjură lucrulŭ, fuge de ostănirea binefăcĕtóre. Cumcă 'i lipsesce şi tăria sufletéscă apare şi din calea rea, ce a apucatŭ, — acésta o spusei înainte. Aşa se întroduce sĕrăcia în familiă, alesŭ décă tata, susţinĕtorulŭ familiei, s'a luatŭ cu beutura. Tóte le neglige: lucru, familiă, soţiă, pruncĭ, şi pe sine însuşĭ; nu mai este causă, nicĭ sublimă nicĭ sântă, carea sĕ-lŭ intereseze. Adevĕrulŭ acesta nu are lipsă de dovedĭ dela mine, că toţĭ le cunósceţĭ şi le vedeţĭ. Multe familii, înainte totŭ atâte cuiburĭ ale îndestulirii şi ale fericirii, au devenitŭ case triste de sermanĭ, coplesiţĭ de neajunsurĭ şi de morburĭ trupescĭ şi sufletescĭ.

Desclinitŭ caută sĕ ne înspăimênte consecinţa relativŭ la moştenire. Décă părinţii, alesŭ tata, este beutorŭ, pruncii moştenescŭ slăbiciunile părintescĭ la inteliginţă, la morală şi la inclinaţiune spre morburĭ. Durere, că nu arare-orĭ pruncii suntŭ idioţĭ, năucĭ, tonţĭ şi mutalăi. Incă şi dintre cei ce parŭ sănĕtoşĭ, cu timpulŭ mulţĭ se alegŭ criminalĭ séu vagabunḍĭ. Educaţiunea puţinŭ póte direge, că li lipsesce înţelegerea şi simţulŭ a distinge între bine şi rĕu, şi li mai lipsesce energia a resiste în contra înclinaţiunilorŭ animalice ce le-au moştenitŭ. Statistica ni oferesce aci încă cifre, a ni arĕta luminatŭ, că în precumpănire, pruncii beutorilorŭ ajungŭ la temniţe.

(Va urma).

Scirĭ poliţienescĭ.

Apropiându-se érna, se reamintescŭ publicului următórele disposiţiunĭ privitóre la curăţirea zăpeḍii şi gheţii de pe trotoare. Fiindŭ lunecuşŭ, proprietarii şi administratorii de case trebue sĕ presare în fiecare ḍi trotoarulŭ dealungulŭ caselorŭ lorŭ cu cenuşe, cu năsipŭ séu cu tărîţe de lemnŭ, şi acolo unde nu este trotoarŭ, sĕ presare loculŭ în lăţime de 1.50 m.; ér când este moină (deşgheţŭ), sĕ se taie ghiaţa şi sĕ se pună grămadă la o parte.

Când ninge, proprietarii séu administratorii de case sĕ o cureţe în timpŭ de 2 óre după încetarea ninsorii, séu décă zăpada cade nóptea, atuncĭ celŭ multŭ până la orele 9 dimineţa sĕ se cureţe.

Totdeodată li-se atrage atenţiunea de a se provedea de timpuriu cu năsipŭ, care e celŭ mai bunŭ materialŭ de presăratŭ, şi acelorŭ proprietarĭ de case, carĭ nu îngrijescŭ ei însişĭ de curăţirea zăpeḍii pe trotoarele realităţilorŭ (caselorŭ) lorŭ sĕ designeze persónele carĭ au de a curăţi trotoarulŭ în decursulŭ iernei.

Avisŭ. Ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu avêndŭ nevoiă pe anulŭ 1889 de 9000 păturĭ de érnă şi 1200 păturĭ de véră pentru soldaţĭ, de 8600 păturĭ albe de cai, tóte după modelele din 1887 aflătóre în depositele militare de îmbrăcăminte, publică concursŭ cu oferte.

1.) Condiţiunile de concurare se găsescŭ la fiecare intendenţă de corpŭ (comandă militară), la depositele de îmbrăcăminte în Brün, Budapesta, Graţŭ, Kaiser-Ebensdorf şi Alba-Iulia, la camerile de industriă şi comerţŭ, şi la museulŭ comercialŭ din Budapesta. Aceste condiţiunĭ se potŭ şi cumpăra cu preţŭ de 4 cr. la intendentulŭ de corpŭ (comandă militară.)

2.) Pertractarea cu oferte se face la 20 Noemvre n. 1888 la ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu.

3.) Publicaţiunea întrégă se află în „Budapester Közlöny", şi în „Nemzet" dela 21 Octomvre 1888, în „Magyar Föld" şi „Pester Lloyd" dela 19 Octomvre 1888.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a *Reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ* e convocată pe ḍiua de 7 (19) Noemvre a. c. la 3 óre p. m. în sala de desemnŭ din edificiulŭ şcólelorŭ centrale române din locŭ.

Agnesŭ Duşoiu,
presidentă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Berlinŭ, 6 Noemvre. Prăvăliilorŭ de arte li-s'a interḍisŭ de a mai atêrna la ferestrele galantarelorŭ portretulŭ împĕratului Fridericŭ pe patulŭ de mórte; la ordinulŭ pré înaltŭ trebue sĕ se numéscă şi numele cumpĕrătorilorŭ. Se asigură că împĕrătésa Fridericŭ a datŭ permisiune sĕ se vêndă portretulŭ numai sub condiţiune, ca sĕ nu fiă espusŭ în publicŭ. Numirea numelorŭ cumpĕrătorilorŭ nu se pretinde, ci numai se doresce, fiindcă împĕrătésa ar dori sĕ cunóscă numele cumpĕrătorilorŭ. Afacerea a produsŭ sensaţiune.

Bruxela, 6 Noemvre. Logodna princesei Clementina cu prinţulŭ de corónă alŭ Italiei se va face în curêndŭ.

Guvernulŭ a hotărîtŭ, ca dela anulŭ nou sĕ ia mĕsurĭ severe cu privire la şederea Francezilorŭ în Belgia, în casŭ când nu se va abroga din partea Franciei decretulŭ contra streinilorŭ.

Bucurescĭ, 6 Noemvre. Inainte de deşchiderea camerilorŭ nu se va face nicĭ o schimbare în ministerŭ.

NECROLOGŬ.

Georgiu Negrea de Poşorta perceptorŭ alŭ Comitatului Făgăraşŭ ca soţŭ, *Lucreţia Micu* n. *Negrea*, *Iuliu*, *Aurelŭ*, *Victorŭ*, *Victoria* şi *Camilŭ* ca fii; — *Dr. Andreiu Micu* advocatŭ ca ginere, *Ioanŭ Vladŭ* şi soţia sa *Maria* n. *Cloor* ca frate şi cumnată; *Clara Popŭ* ca cumnată; *Beniaminŭ Popŭ*, *Aurelia Cuteanŭ* n. *Popŭ; Letiţia şi Ovidiu Micu* ca nepoţĭ; *Fani Banciu Dragota* ca mătuşă, cu inima frântă de durere anunţă, cumcă prea buna soţiă, duiósa mamă, sócră, soră, nepótă, cumnată şi respective mătuşă:

Ecaterina Negrea de Poşorta născută Vladŭ,

membră fundatóre a reuniunei femeilorŭ gr. cat. române din Făgăraşŭ şi giurŭ, după grele suferinţe, împărtăşită cu ss. taine, — a încetatŭ din viéţă la 7 óre dimineţa, în alŭ 29-lea anŭ alŭ etăţei şi alŭ 23-lea alŭ fericitei căsĕtorii, — dându'şĭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatorului.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale scumpei defuncte se vorŭ astruca după ritulŭ bisericii gr. cat. române în 4 a lunei curente la 2½ óre d. am. în cemiteriulŭ internŭ.

Făgăraşŭ, în 3 Noemvre 1888. st. n.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată!

*

Temesvári István, comerciantŭ în Braşovŭ, a încetatŭ din viéţă la 3 Noemvre n., în vêrstă de 32 anĭ. Imormêntarea s'a făcutŭ erĭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 6 Septemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.66
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.55
Renta de hârtiă 5%	92.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	105.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	82.70
Renta de aurŭ austriacă	109.70
Losurĭ din 1860	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	304 50
Acţiunile băncei de creditŭaustr. .	310.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ.	9.64½
Mărcĭ 100 împ, germane	59.57½
Londra 10 Livres sterlinge . . .	121.55
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.—

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

C'aşa umblă voinicii
Spărgêndŭ nóptea bulgării.

*

Nu da Dómne nimĕnui
Ce mie şi codrului,
Codrului i-ai datŭ negură
Mie mi-ai datŭ mare ură;
Dér nicĭ codrului nu-i datŭ
Sĕ fie totŭ neguratŭ,
Nicĭ mie totŭ supĕratŭ.

*

Frunḍă verde d'alunaşŭ
Mândra mea din Silivaşŭ
Ea m'aştéptă la pirlazŭ
Cu o cupă de vinarsŭ.

*

Dómne tare-i pipăratŭ
Nu'lŭ potŭ bea de supĕratŭ.
— Bea, bea, bea, bădiţă bea....
— Nu potŭ bea mândruţa mea,
Că eu tare 'sŭ supĕratŭ
Că tu mândro m'ai lăsatŭ....
— Nu-i modru sĕ nu te lasŭ
Câte mi-se batŭ de nasŭ,
De când ţinŭ bade cu tine
Nicĭ părinţii nu-'mĭ vréu bine.

*

Nu mĕ da maică departe,
Că nu ţĭ-oiu veni la mórte,
Ci mĕ dă în satŭ cu tine
Sĕ te uiţĭ maică la mine,
Dimineţa ce prânḍescŭ
Preste ḍi cu ce trăescŭ.

*

Ţie măicuţă mĕ rogŭ,
Nu mĕ da de vie 'n focŭ,
Că mai suntŭ feciorĭ cu clopŭ
Şi fete fără norocŭ.
Nu mĕ da de viá în pară
Că mai suntŭ feciorĭ în ţară
Şi fete fără ticnélă.
Norocŭ nu poţĭ cumpăra
Dumneḍeu de nu l'a da.

*

Silì maica de mĕ dete
După-unŭ firŭ de sasĕu verde,
Nicĭ anulŭ nu'lŭ împlinii
Până la maica venìi,
Nicĭ în casă nu merseiŭ,
Ci 'n grădină mĕ trăseiu
Şi 'mĭ blăstĕmamŭ florile
De le picau frunḍele.
Maica mea când auḍi,
In grădină şi fugì
Şi maica aşa ḍicea:
— Ce-i cu tine fica mea?
— Scii tu maică, scii tu bine,
Cum trăescĭ cu care-i câne.

*

Trecŭ ḍilele şi nopţile
Şi m'ajungŭ bĕtrâneţele;
Bĕtrâneţe, sculă rea,
Vinde-te-aşŭ de te-aşŭ putea.
N'aşŭ căta cu câtŭ te-aşŭ da,
Numai de te-aşŭ lăpĕda.

*

Atâtea gândurĭ mĕ batŭ
Câte frunde suntŭ pe-unŭ fagŭ,
Şi-atâtea rele m'ajungŭ
Câtă iérbă-i pe pămêntŭ.

*

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numerĭ de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că maĭ avemŭ din aniĭ trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazeteĭ", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrat. „Gaz. Trans."

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.